

Audrey van den Bogaerde - De poetspoppen

2015

Ik kijk neer op de grote, groene ogen van mijn kleindochter Rosie. Haar moeder zit naast haar en kijkt zuchtend om zich heen. Ik weet wat ze denkt: oude, grijze mannetjes en stinkende damestjes die allemaal in één ruimte zijn gestopt. Het is een tijdverspilling om te komen, fluistert ze altijd in het oor van haar man wanneer ze denkt dat ik haar niet hoor. Het doet me pijn om te weten dat ze liever ergens anders zou zijn, maar ze is eenmaal nooit een liefhebbende vrouw geweest.

“Mamie, ik heb je favoriete koekjes meegebracht!” zegt lieve Rosie als ze de doos speculaasjes uit haar tas haalt.

Ik steek mijn hand trillend uit en pak de doos stevig vast. Ik glimlach en mijn kleine meisje lacht terug.

“Weet je, mamie? We moeten een opdracht maken over de Tweede Wereldoorlog,” zegt ze, nog steeds met een glimlach “, zou je me willen helpen?”

“Kind, toch! Je weet toch dat mamie niet meer praat. Ik had je gezegd dat je naar de bibliotheek moest gaan!” valt mijn dochter uit.

Ik laat mijn twee meiden discussiëren. Ik staar voor me uit en houd mijn hoofd een beetje schuin. Mijn hele lichaam wordt gevuld met herinneringen, oude en nieuwe. Ik voel me warm van top tot teen en laat me meesleuren...

1940

Al dagen lang hoor ik de sterren op de aarde vallen. Moeder zegt dat God de hemel aan het poetsen is. Ik vraag me af waarom iedereen schreeuwt en wil vluchten voor de poetspoppen in hun groene uniform dat bekleed is met vele gouden sterren en regenbooglintjes als God zo menslievend is. Vele mensen zijn plots verdwenen, opgepoetst door de gemene poppen. Ik mag niet meer buiten spelen van mama. Ik snap het niet, ik heb helemaal niets stouts gedaan.

Mama en papa zijn dag en nacht ongerust. Bij elk klein geluidje, willen ze vluchten naar papa's zelfgebouwde kelder. Ik hoor ze ook telkens fluisteren en soms hoor ik ze zelfs ruzie maken. Papa schreeuwt dan tegen mama, zijn woorden zijn niet gemeen maar wanhopig. Mama huilt dan meestal, ze snikt en snikt. Mijn papa probeert haar dan te troosten door lieve woordjes in haar oor te fluisteren en met zijn stompe arm over haar haar te wrijven. Mijn papa verloor zijn hand een jaar geleden. Hij beweert dat die er gewoon is afgevallen. Maar dat geloof ik niet, want papa moest een paar maanden weg naar Niemandland en een hand kan toch niet zomaar afvallen, of wel?

Ik heb al dagen niet kunnen buiten spelen en word daar echt gek van. Ik loop al dagen doel-loos rond in ons huisje, sluipend van de ene kamer naar de andere. Ik heb de oude hoed van opa aan en doe alsof ik een piraat ben. Eigenlijk zou ik liever een fee zijn, maar daarvoor moet je buiten onder een boom spelen. Ik word gek, dus tuur ik maar door mijn kleine

Audrey van den Bogaerde - De poetspoppen

raampje naar buiten. Plots zie ik iets bewegen, mijn zeeroversogen volgen hun prooi. lemand zwaait naar mij.

“Martha!” roep ik uit. Ik hol mijn kamer uit en wil zo snel mogelijk mijn vriendinnetje in mijn armen sluiten. Ik kijk niet achterom als ik de veilige deuren van ons huisje verlaat en naar Martha ren.

“Lucy, ik ben zo blij je te zien!” kiert Martha als ze me omarmt.

“Martha, waar ben je nou geweest? Ik had niemand om mee te spelen!” Toen de poetspoppen kwamen, waren Martha en haar familie plots weg. Die dag heb ik veel geweend, want Martha is mijn beste vriendin.

“We moesten vluchten, Lucy! Nu zijn we veilig in de kelder van bakker Boris, maar ik heb me zo verveeld. Wil je met me spelen?”

“Ja! Ik ben de rode fee en jij de groene.” Hand in hand lopen we samen weg naar de grote wilg aan de rand van de vijver om magische drankjes te maken en machtige toverspreuken uit te spreken. We spelen tot de zon ondergaat. We lachen en zijn zo blij dat we weer samen zijn.

Plots hoor ik de sterren weer vallen. Martha wordt bang, maar ik zeg dat God kleine meisjes nooit pijn doet. Terwijl ik Martha geruststel, zie ik dat de poetspoppen ons naderen. Martha begint te schreeuwen en loopt weg. Ik loop met haar mee, want alleen is maar alleen. Ik hoor zware passen achter ons en voel hoe een sterke en grote hand mijn arm vastgrijpt. Ik kan niet meer ontsnappen en probeer de poetspop te slaan. Ik hoor Martha schreeuwen in een taal die ik niet ken, en vraag me verbaasd af of Martha écht een fee is. Nee, ik weet dat ze een fee is, want waarom heeft ze anders een ster op haar borst?

De poetspoppen sleuren ons mee. Ik probeer me nog steeds te verzetten, maar ik denk eigenlijk alleen maar aan Martha, de fee. Plots hoor ik iemand schreeuwen en ik besef dat het mijn mama is die naar ons toe rent. Ze klampt de poetspop die mij vasthoudt aan en smeekt hem om mij vrij te laten. Mijn papa is mama gevolgd en begint te praten tegen de poetspop in een heel vreemde taal. De poetspop laat me los en mijn mama sluit me in haar armen. Toch hebben ze Martha nog steeds vast en ze sleuren haar nog steeds mee.

“Martha!” schreeuw ik.

“Lucy!” antwoordt ze en Martha wordt in een groen gevaarte gegooid en verdwijnt.

2015

De herinnering aan mijn beste en verdwenen vriendin Martha staat in mijn hart gegrift. Ik heb haar na die dag nooit meer gezien. Jaren later ben ik erachter gekomen dat de poetspoppen Nazi's waren en dat ze joegen op joden, mensen met een ster op hun borst. Een traan rolt langs mijn wang en mijn Rosie kijkt bezorgd. Ik vergeet mijn verdriet om mijn lieve man, mijn beste vriendin, mijn dochter en om de wereld, en vertel mijn kleindochter mijn verhaal.